

OJCOWIE ŻYWI
21

KARMIEŃ WAS TYM, CZYM SAM ŻYJĘ

Ojcowie Kościoła
komentują niedzielne czytania biblijne
rok B

opracował
KS. MAREK STAROWIEYSKI

Wydanie czwarte, gruntownie przerobione i powiększone

WSTĘP

Nie chciałbym powtarzać tego, co napisałem we Wstępie do pierwszego tomu *Karmię was tym, czym sam żyję*. Zasady ułożenia są te same: podajemy komentarze (w sensie bardzo szerokim tego słowa), do wszystkich trzech czytań niedzielnych roku B, pomijając święta niewypadające w niedzielę – one zostaną omówione w osobnym, czwartym tomie. Ponieważ nie wszystkie teksty podane w czytaniach były komentowane przez Ojców Kościoła (do niektórych ksiąg biblijnych komentarze są bardzo nieliczne) lub też teksty komentarzy nie były interesujące, podawałem inne teksty patrystyczne, moim zdaniem, związane z czytaniem liturgicznym. Oczywiście tego rodzaju komentowanie budzi podejrzenia subiektywizmu, ale subiektywizm jest związany z wszystkimi antologiami.

Jeśli chodzi o dobór pisarzy, trzon stanowią autorzy pierwszych ośmiu wieków Kościoła (greccy, syryjscy i łacińscy), ale także autorzy wczesnośredniowieczni, bardzo rzadko podają jakiś tekst późniejszy. Mamy tu teksty pisarzy tak ortodoksyjnych, jak i niekatolickich: kryterium była wartość teologiczna tekstu.

Teksty tu podane nie są tekstami do przenoszenia żywcem na ambonę. Oczywiście, kaznodzieja może z nich korzystać, bo zawierają wiele bardzo pięknych myśli. Natomiast wydaje mi się, że ich podstawowym celem jest ubogacenie Czytelnika, któremu proponuje się różne czytania i widzenia danego tekst biblijnego, z którymi może się zgadzać bądź nie, mogą mu się podobać, bądź nie – jest zupełnie inny problem, niemniej proponują pewnego rodzaju lekturę i interpretację tekstu, co z pewnością musi ubogacać Czytelnika.

Używam wyraźnie ogólnego terminu „czytelnik”, choć wiem, że najczęstszymi Czytelnikami będą księża. Jest to jednak książka dla wszystkich, którzy chcą przeżyć dobrze niedzielę z tekstami Pisma Świętego. Proponuję więc lekturę zarówno duchownym, osobom zakonnym, klerykom jak i osobom świeckim. Ostatnie bowiem lata

przyniosły polskie przekłady dziesiątków komentarzy patrystycznych ksiąg biblijnych – których listę podałem we Wstępie do tomu pierwszego – wydanych szczególnie przez krakowskie Wydawnictwo WAM, wydawcę niniejszego tomu, które mimo niewielkich nakładów znajdują, niestety, tylko nielicznych nabywców. Ponieważ coraz więcej ludzi uprawia *lectio divina* – czytanie medytacyjne Ksiąg Świętych, byłoby dobrze, by idąc po linii Tradycji, sięgnęli też po komentarze patrystyczne, które w tradycji Kościoła stanowiły zawsze uzupełnienie i dopełnienie osobistej lektury Pisma Świętego, tym bardziej, że niektóre z nich, jak na przykład komentarz św. Jana Chryzostoma do Ewangelii św. Mateusza, stanowi perłę literatury patrystycznej. Podobnie zresztą jak z komentarzy Orygenesa czy Teodoreta z Cyru można bardzo wiele skorzystać.

I jeszcze jedna uwaga dla uważnych Czytelników, którzy dostrzegą z pewnością niekonsekwencję autora: niejednokrotnie ten sam tekst jest cytowany w kilku przekładach. Powód jest bardzo prosty: komentarze były zbierane na przestrzeni kilkudziesięciu lat; wiele tekstów dziś istniejących w polskich przekładach, musiałem sam tłumaczyć w latach siedemdziesiątych, kiedy ukazywały się pierwsze ramki patrystyczne w „Tygodniku Powszechnym” lub brać z istniejących wtedy przekładów. Pracy ujednoczenia ponad tysiąca tekstów we wszystkich czterech tomach nie jestem po prostu w stanie podjąć. Wszystkie teksty, przy których nie podano tłumacza, są przełożone przez autora zbioru.

Oddając to nowe wydanie czytań roku B, ufam, że przyniesie owoce w postaci lepszego przeżycia Dnia Pańskiego. Taki bowiem był cel tej ogromnej pracy, wertowania tomów Ojców, by znaleźć odpowiednie teksty.

Warszawa, w dniu 25 stycznia,
w święto Nawrócenia św. Pawła, 2013 roku